

Георги Раковски
Пиршество на турски
велможи

Явно е всякому, кой е в Турско живял, кто турци са люди въобще съвсем неучени и глупци и що до днешний ден ни едно систематическо учебно заведение (не) съществува за турски народ, но владее между им суеверие и невежество дълбоко. Все нихно учение състоява от религиозни книги, претълкувани от корана Мохамедов, какото е всякому тълкователно суемъдрие свое повод подало.

Общо же мнение обладава вес турски народ, да вси прочии инаго вероизповедания чловеци за нищо не почитат. Мислят ни за изгубени съвсем и що никой, кой в Мохамеда не вярва, няма да види лице божие, зато ги и гяури назовават. По-голямо съжаление имат за едно псе, нежели за един най-учен и най-образован европеец, и за дълг свещений имат да милостивно псета хранят, от кои се нахожда множество велико в улици цариградски. И когда турчин някой се е зарекъл от нешто и велика клетва е сторил, за да го веке не струва, то другояче не се разрешава, но тъкмо чрез следнаго начина. Купуват доволно количество хляба и на много места, като жертва умоления, раздават на обитаещии по цариградски улици слепи и крастави от нечистота пси и тако с олекчение съвести вярват, что са се освободили от натежаеща их клетва (шарт бозмак – називаемо е сие дело по турски).

Много други подобни сему глупости с религиозна почест и уверение съвести се изпълняват от турски въобще народ, за коих не е наш предмет тук да говорим.

От няколко уже време явило се е и между просветни турци друго едно вероизповедание, кто тии остроумни просветници назовават по турски „дини-джедие“, тоест нова вяра. Сие ново нихно вероизповедание основание има следния: да нови просветници веке Мохамеда за пророка не вярват, да не се веке мият (абдес да не чинят), да не се веке кланят, да не държат веке пост през рамазана. В една реч, да не вярват веке нищо, от що са досега вярвали, но все, що е любезно и охотно на телесни страсти, без изключения и безсъвестно да изпълняват. Сие, що е между словесни чловеци за развратност укорено и прогнано, между них е франско, алафранга, както казват, тоест свободно: да пиршествуват и да се опиват непрестанно, да се занмават страстолюбно в гнусное содомство и т.н.

То ново вероизповедание владее най-много в Цариград в палати на вси велики отомански министри, държавни съветници, велики чиновници и постъпно в много друга худаи нижна общества.

Любопитно и смяха достойно е въистина да гледа человек вечер в дванадесетий час по турски, във великолепни от местоположения их

воспорски палати, в сластоукрасени европейском начином салони, при-
готовления от трапези, накичени и обредени от разна за пиянство епое-
обна духовита пиема: хиоска добра ракия 24 града, англичански бранд,
ром жамайка, бутили – боци бордянскога и шазмпанскога вина и т.д.;
все изобилно: жамбон францужки – свински сухи бутове, съсисон –
свински луканки – наденици (то е простено нововерним турцим, както
више рекохме), свичерско сирене, разни плодове кто цариградски карти-
ни приносят и пр. Пощо се събират вси призваии гости единовърци, на-
сядат наоколо с всичка своя азиатска разкошност, в бели широки одеж-
ди облечени на глави им кюляфи ниски от скъпа пьсла (така по турски
нарицаеми, у Мека творими), привързани с шарени кърпи – убруси. Из-
между се нахождат, но рядко, в такова пйршества и отчетници – улями –
нововерци, със свои бели чалми, емири назоваеми, свещенаго поколе-
ния, според нихно суеверно мнение. Вси, с дълги чибуци със скъпоцен-
ни електри (кехлибари) в ръце държащи, разкошно пушат.

Млади ганимедовци, нихни обичливи слуги, гърци и арменци, пра-
ви стоящи, с кристални стъкленни скъноценни чаши често им заливат,
содомское нихно скотско страстолубие раздражняещи. В тоже разстоя-
ние пиршества разговори нихни относят се в глупости и в страстолуби-
ви вещи. И многожди увеселяват се от певци – гърци, арменци и еврей-
ци, – по азиатски начин пеещи, без ни една армония и сладост, придру-
жени от момци красни своего рода, кьочеци назоваеми, коих, облечени
в женско облекло, с безобразна телесна движения играят пред нихно сия-
телство и изпълняват под видом содомства скотски женско дело. Когда
мислят веке, що са се напили добре, тогда започнат да пият отново със
скотски начин, като от източник, догде им попукат ушеса. И често им се
приноси друго и студено вино от ганимедовци, опиени също и они. По-
що се добре опият и изгубят всяка человеческа сваяст, почват да се висо-
ко провикват като луди. Тогда отхвърлят всяко сиятелство и светлост и
почват да се назовават с имена на свои конюнници и кочиаши, и айвази
(домашни служители арменци). Например негово сиятелство Рифа прие-
ма име Петко, негов(о) сият(елство) Ахмед приема име Драган, негова
светлост Али – Ахпар, Артин и проч. и почнат да се псуват помежду си
и да си накачват най – стидни и укорителни порекла. Хвърлят и се за-
мерват един другиго със свои кюляфи и чалми, играят подобно с више-
речни кьочеци с безобразна телесна движения о пощо, превзети съвсем
от пиянство, изгубят свои телесни сили попадат полмъртви тук. Там от-
влачат ги айвази и конюнници и ги вносят в нихни хареми, где ги чакат
бедни затворени законни жени и многочислени красни робини, коих от

своя страна измислят известно всякого способа, за да извълнят естественя нужди, и то праведно. А с кого. То всеки може да разумее, че Петко, Драган, Стоян, Артин, Ахнар, коих са имали чест да с нихно име представляват в пиршество свои господари, ще да имат и една малка правда, за да в такова време изпъднат и друго дело. Чудно нещо е въистина как европейци, които често пътешествуват в Цариград, не изписаха досега някоя комедия, за да я в Европа на позорища представляват! Любопитна весма би била, за да опознае просвещений мир от какова достойна лица се управлява турско царство. От такова състояние сутрешний ден отхождат да управляват царщина и царска дела; вътрешна и вънкашна, финанция, търговска, народнаго просвевдения, правосъдия, войнствена и т.д.

Горе царство тому от таковий управляемо чиновници! Горше же подаником того царства!

публикувана в „Предвестник Горскаго пътника“, Нови сад, 1856 г.

КРАЙ

Източник: Словото

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/7417>]